Եղիշէի մասին ալ նոյն ոգւով և ոճով վարուեցան ոմանք՝ զինքը է դարուն[1] վճռելով. ուրիշներ՝ դարձեալ լեզուն ոչ ոսկեդարեան նկատելով՝ Զ դարուն[2] հեղինակ շինեցին, որոնց պատասխանը լաւ կերպով տրուեցաւ[3], թէ Եղիշէի լեզուին և բովանդակ պատմութեան մէջ միայն Պարսիկ ազդեցութիւն կը գտնենք. մինչ է դարուն արաբ զօրութիւնը որ արդէն պարսիկը նուաճեր էր, Հայուն քով զգալի պիտի ըլլար. այդ հեղինակն ուրեմն որուն քով պարսիկ բառեր և պարսիկ ազդեցութիւն կը գտնենք՝ միայն Ե դարուն ապրած մէկը պէտք է ճանչնանք, այսինքն այն դարուն՝ ուր պարսից իշխանութիւնը դեռ կանգուն էր։

Այս պատճառներով Մատենագրութիւնս աւանդական կարծիքը պահեց, ըստ որում Մովսէս և Եղիշէ Ս. Թարգմանչաց Փոքր կոչուած դասէն են, հետեւաբար Ե դարուն։ Համառօտ տեղեկութիւնս տեղւոյս համար, յուսանք բաւական ըլլայ ընթերցողները ծանօթացնելու Ազգային մատենագրութեան նկատմամբ օրուանս հայցին, աւելին՝ կարելի է կարդալ վերեւ նշանակած թերթերուն մէջ։

Մեր սրտին ամենէն աւելի եռանդուն մաղթանքն և վառ իղձն այն է՝ որ Հայ պատանին սորվի և ճանչնայ իր նախնեաց փառաւոր անցեալը, և բոլոր հոգւով ջանայ միշտ անոնց մեծութեան նախանձաւոր հանդիսանալ և ըլլալ արժանաւոր յաջորդ և ժառանգ։

Հ. ԳՐԻԳՈՐ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

1. «Հանդէս Ամսօրեայ» 1931 թիւ 1–2 եւն. – 2. «Անահիտ», 1931, թ. 3–4, էջ 5, ա. 1. – 3. «Ժամանակ» լրագիր, 1931, Ապրիլ 27, թիւ՝ 7969. և «Բազմավէպ»՝ 1931, էջ 195.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

ՀԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԻ ՄԸ ԷՋԵՐԷՆ

ԲԱՐԻ ՕՐԻՆԱԿԸ

Զեռն ի ծընօտ մըտահոգ
Նըստած ափիդ ես քովիկ՝
Դիտեմ աչքովս ու մըտօք
Ո՛վ գետ, անդարձ քու ալիք։

Այդպէս կ'անցնին շուտափոյթ
Կեանքիս օրերն անուշակ,
Կը խամրին այդպէս առոյգ
Մանկութեան գեղն ու հասակ։

Բայց քու ալիք սըրընթաց
Երբ կը վազեն դէպ ի ծով,
Կ'ոգեւորեն մօտակաց
Դաշտեր ծաղկամբ ու պըտղով։

Իցէ ես ալ նըման քեզ
Արդիւնքներով զարդարուն
Երթամ պատուով աշխարհէս
Յաւիտենից ծովն անհուն։

CAPELLINA

Թրգ. Հ. Թ. Թովմասեան

ՎԱՆՔԻ ԾԱՂԻԿԸ

Վանքի ծաղիկը սրբազան
Մելամաղձոտ ու գեղեցիկ
Հեզ ու խոնարհ սրտի նըման
Կը բողբոջի առանց անուան։

Ոչ մէկ փափուկ ձեռք պըճնասէր
Զայն կը դընէ կուրծքին վըրայ.
Ոչ մէկ դեղին յայրատ աչքեր
Կը խոնարհին անոր վըրայ։

Սըրբութեան մէջ խորհըրդաւոր
Նոճիներու շուքով պատուած
Ինչպէս տիկին մը սրգաւոր
Կ'աղօթէ միշտ առանձնացած։

Մի խըռովէք խաղաղութիւնն,
Ո՜վ աղմուկներ աշխարհական,
Նա ողջախոհ կոյսն է արթուն
Ձեռքը լապտերն իմաստութեան։

Դէպ ի երկինք, դէպ ի տաճար
Կապոյտ հայեացքն է հեծեծուն,
Իր հաւատքին մէջ բոցավառ
Ամենասուրբ գեղեցկութիւն։

Մըրմունջն անոր հոգեխըռով
Աբեւու երգն է թըրթըռուն.
Շարականի ափերուն քով
Ամէն ծագող առաւօտուն։

Սըրբավայր մ'է միշտ իր ածուն
Միւսներէն գատ խաչի մը քով
Կը հաղորդուի խաչեցելոյն
Մեծ բալի պէս արտասուքով։

Ու լոյս մը ջինջ աստղի նըման
Կը ցոլանայ ծոցին մէջէն,
Հոտը կու գայ անմահութեան
Իր ըսպիտակ ծիրանիէն։

Թաքուն դիւթանք մ'ունի՝ ինչպէս
Հըրաշք աղջիկ մը վիպական.
Ու քանինե՛ր զայն հոգեպէս
Ե՛ւ կը տեսնեն եւ կը մոռնան։

Ամէն Զատկի լուսաբացին
Կը զգենու նոր հանդերձ մը սուրբ.
Զայն իր ձեռքովն Աստուած կըրկին
Առանց կարի կը հիւսէ նուրբ։

Այդ կիրակին Սուրբ Ղազարու
Հաւատքի օրն է ցարութեան,
Այնտեղ կու գան նորոգուելու
Աշխարհական ու վանական։

Ամէնքը նոր մաս մը կ'առնեն
Իր հոգիէն չընաշխարհիկ.
Կ'ելբայրանան ու կը բաժնեն
Սուրբ Հացին հետ լոյս ու ծաղիկ։

Ո՜վ երկնային հոգեփոխում
Զըւարթ զանգին ձայնը կու գայ,
Նորէն մայիս, նորէն զարթում ...
Ալէլուիա ալէլուիա։

Հարսանիքի մը պերճանքով
Վարդեր կ'ելլեն պատերուն տակ
Ու կը լեցուի նոր հրմայքով
Վանքի ծաղիկն անմեռունակ։

Բոցավառուած շուշանի պէս
Կարծես բաժակ մ'է արբումի,
Բոյր կը բաշխէ, կայծեր անկէզ
Իր թերթերէն ապրեշումի։

Աներեւոյթ եւ իրական
Ամէն կողմն է եւ ոչ մէկ տեղ,
Զերդ յիշատակ մը վանական
Սըրտերուն մէջ մասունքի տեղ։

Հաւատք եւ լոյս եւ սէր անհուն
Ցորջորջեցին շատերը զայն,
Դըրին անունն Համեստութիւն
Բայց նէ մընաց առանց անուան։

Հ. ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Բարիզ
3 Փետրուար 1932

digitised by A.R.A.R.@